

ماه نگار امنیت جهان اسلام

ماه نگار امنیت جهان اسلام / موسسه آینده پژوهی جهان اسلام

سال اول / شماره دوم / اردیبهشت یک هزار و سیصد و نود و هفت / ۴۵ صفحه

Institute for Islamic World Futures Studies (IIWFS)

موسسه آینده پژوهی جهان اسلام

بسمه تعالی

ماه نگار امنیت جهان اسلام

شماره دو - اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

مقدمه

امنیت مهمترین موضوع بشری از ابتدا تاکنون بوده است، بطوری که سایر نیازمندی‌های بشری را تحت تأثیر قرار داده و تلاش‌های انسانی را در درجه اول معطوف به تأمین آن نموده است. در دنیای مدرن نیز کارویژه دولت در درجه اول تأمین امنیت کشور و ساکنین آن تعریف می‌شود. بنابراین مسائل مربوط به امنیت، تأمین امنیت، روندهای امنیتی، نظریه‌های امنیت و ... معمولاً دستور کار اصلی تحلیلگران سیاسی را تشکیل می‌دهند. در این راستاست که پایش مداوم تحولات امنیتی جهت بدست آوردن اطلاعات لازم و تحلیل روندها، برای تحلیل وضعیت حال و تصویرسازی از وضعیت آینده اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند.

جهان اسلام و به ویژه هسته اصلی آن یعنی خاورمیانه، از دیر باز تاکنون کانون تحولات امنیتی بوده است. این مسئله در سال‌های اخیر شکل ویژه‌تر و پیچیده‌تری به خود گرفته و نگاه تمام ناظرین و تحلیلگران امنیتی را به خود جلب کرده است. موسسه آینده پژوهی جهان اسلام در راستای اهداف پژوهشی خود، از فروردین ماه سال ۹۷ اقدام به رصد و پایش جدی تحولات امنیتی جهان اسلام نموده و گزارش روزانه آن را با عنوان "روزنگار امنیت در جهان اسلام" در شبکه‌های اجتماعی خود منتشر می‌نماید. اما از آن جا که آرشیو روزانه و تجمیع مطالب برای تمام پژوهشگران ممکن نیست، بنابراین برای سهولت دسترسی و استفاده از این گزارش‌ها توسط پژوهشگران علاقه‌مند به مسایل جهان اسلام، موسسه بنا دارد ماهنامه ویژه تحولات امنیتی جهان اسلام با عنوان "ماه نگار امنیت جهان اسلام" منتشر نماید. البته این ماه نگار صرفاً تجمیع گزارش‌های روزانه نبوده و حاوی تحلیل روند امنیتی هر ماه نیز خواهد بود. امید است این گزارش پژوهشی مورد استفاده تحلیلگران و علاقمندان قرار گرفته و بتواند خلاء منابع موثق را در پژوهش‌های مربوط به تحولات امنیتی تا حدی جبران نماید.

بخش اول ماه نگار امنیت اختصاص به گزارش روزانه وقایع امنیتی داشته و در بخش دوم تحلیل روندهای امنیتی مناطق مهم جهان اسلام را ملاحظه خواهید نمود.

بخش اول

گزارش روزانه وقایع امنیتی

اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

دوم اردیبهشت

سوریه

- * نیروهای اسد در یرموک پیشروی کردند.
- * مسلحین خارج شده از الضمیر و قلمون در شمال سوریه، حومه عفرین و باب توزیع شدند.
- * یک جنگجوی YPG/SDF در قامیشلی توسط حرکت مردمی (در حال قیام) کشته شدند.
- * پرچم دولت سوریه و اسد در مناطق تحت کنترل SDF در دیرالزور فراشته شد.

یمن

- * امارات توسط القائده یمن تهدید امنیتی شد.

افغانستان

- * انفجاری انتحاری در کابل علیه یک مرکز انتخاباتی موجب کشته شدن حداقل شصت و نه نفر شد. داعش مسئولیت این انفجار را برعهده گرفت.

سه اردیبهشت

سوریه

- * بین سوریه و رژیم صهیونیستی پس از شلیک اشتباه خمپاره از سوریه به سمت اسرائیل تبادل آتش شد.
- * یک پایگاه هوایی کوچک در حومه حسکه توسط امریکا بر پا شد.
- * بمباران‌ها در یرموک ادامه داشت.

عراق

- * یک کامیون پر از مهمات و مواد منفجره در شهرک صدر شناسایی شد.

یمن

- * صالح الصمد، نفر دوم حوثی‌ها در لیست تحت تعقیب عربستان؛ در بمباران عربستان کشته شد.
- * موشک بالستیک حوثی‌ها در آسمان جیزان رهگیری شد.

چهارم اردیبهشت

افغانستان

- * چندین روستا در منطقه آفتاش خان آباد در حومه قندوز بازپس گیری شد.
- * پنج پلیس و شش عضو طالبان در درگیری منطقه غرب فراه کشته شدند.
- * شبه نظامیان در شرق لقمان مورد حملات هوایی قرار گرفتند.
- * هفت تروریست از جمله اعضای داعش به روند صلح در کونر پیوستند.
- * چهار پلیس افغانی و شش نیروی طالبان در غزنی کشته شدند.
- * برخی نواحی در بادغیس به تصرف درآمدند.
- * ژنرال غلام فاروق از فرماندهان ارشد جماعت اسلامی توسط طالبان در اثر حمله بمب کنار جاده‌ای کشته شد.
- * بیست نیروی طالبان و القائده در ننگرهار کشته شدند.

سوریه

- * حمله هوایی نیروهای ناشناس به حمیم توسط رسانه‌های روسی مورد تأیید قرار گرفت.
- * روسیه و دولت سوریه به حومه حمس، حما و درعا حملات هوایی انجام دادند.
- * بین هیئت تحریرالشام و جبهه تحریر سوریه آتش بس انجام شد.
- * یکی از فرماندهان داعش پس از ورود به لبنان (از خاک سوریه) دستگیر شد.
- * سوریه به باقوز و سوسه در حومه بوکمال با توپخانه خود مورد حمله قرار داد.
- * رمضان قدیرف رهبر چچن برای ارسال نیرو به سوریه اعلام تمایل کرد.

عراق

- * در حمله داعش یک نیروی حشد کشته شد و پنج نفر دیگر زخمی شدند.
- * در اثر حمله پ.ک.ک پانزده سرباز ترکیه‌ی کشته و زخمی شدند (منبع خبر پ.ک.ک).
- * عضو ارشد کمیسیون استقلال کردستان در اربیل ترور شد.
- * ترکیه به اهداف پ.ک.ک در عراق و دوهوک حملات هوایی انجام داد.

* نماینده نینوا در مجله عراق - امریکا از پیش مرگه پشتیبانی مالی می کند و این پول می تواند آنها را برای جنگ با دولت یا استقلال تجهیز کند و یا ممکن است این پول به دست پرچم سفیدها برسد.

* یک عروسی توسط هواپیماهای سعودی مورد هدف قرار گرفت.

یمن

* چهل و پنج غیر نظامی در چهار روز گذشته در پی بمباران سعودی ها کشته شدند.

پنجم اردیبهشت

سوریه

* شانزده عضو گروه عراقی حضرت عباس در سه روز گذشته در طی مبارزه با هیئت تحریر الشام و داعش در یرموک به شهادت رسیدند.

* درگیری‌ها در یرموک ادامه دارد، و ارتش سوریه و متحدین آن در این منطقه پیشروی می‌کنند.

عراق

* داعش به واحدها امدادی حشد الشعبی در انبار حمله کرد.

* روستای قالی بدران در قندیل و پایگاه پ.ک.ک، هر دو توسط ترکیه بمباران شدند.

* شورای حویجه: فقدان امنیت و شرایط اولیه زندگی مانع بازگشت مردم به حویجه شده است. تاکنون چهل درصد از اورگان به شهر بازگشته‌اند.

یمن

* در اثر اصابت موشک شلیک شده از یمن به نجران یک نفر زخمی شد.

لیبی

* ده خودروی حامل مهمات و نفرات که در حال خروج از لیبی به سوی مصر بودند، نابود شدند.

افغانستان

* در کابل انفجاری روی داد.

* قزاقستان به امریکا اجازه بهره‌برداری از دو بندر خود با عنوان آکتاو و کوریک را با هدف حمایت از عملیات در افغانستان را صادر کرد.

* سه پلیس در تیراندازی یک فرد ناشناس در کابل کشته شد.

* پنج نفر از جمله یک استاد دانشگاه در اتوبان قندهار - کندوز کشته شدند.

* یک خبرنگار با نام عبدالمنار ارغند توسط افراد مسلح در قندهار به قتل رسید. اسناد نشان می‌دهد که پیش از این گزارش تهدید شدن وی توسط طالبان به مقامات امنیتی ارسال شده بود.

* طالبان با رد پیشنهاد صلح، حملات بهاری خود را آغاز کرد.

* یک رهبر محلی طالبان و سه بمب‌گذار انتحاری در زابل کشته شدند.

مصر

* داعش کشته شدن چندین سرباز مصری و نابودی تجهیزات زرهی آنها از جمله یک تانک ام-۶۰ در صحرای سینا را مدعی شد.

ششم اردیبهشت

سوریه

- * هیئت تحریر شام ادعایی مبنی بر اشغال روستای الحامیات در شرق کفر زیتا را کرد.
- * کفر زیتا مورد بمباران و گلوله باران گسترده قرار گرفت (بیش از بیست حمله هوایی در طول امروز انجام شد).
- * ژنرال متیس: افزایش تسلیحات از ایران به سوریه، قطعاً برای حمله به اسرائیل است.
- * بمباران و گلوله باران مناطق تروریست‌ها در حومه شمالی حماه، توسط دولت سوریه انجام شد.
- * ساکنین شهر تدف در شمال حلب پیشنهاد ترکیه مبنی بر بازگشت و زندگی در این شهر تحت نظارت روسیه را رد کردند.

عراق

- * دو پلیس در حمله داعش، در جنوب کرکوک کشته شدند.
- * داعش به سه روستا در داقوق، جنوب کرکوک حمله کرد.
- * داعش مدعی هدف قرار دادن یک افسر اطلاعاتی با بمب‌گذاری در مسیر حرکت خودروی وی در دبس شد.

یمن

- * درگیری بین طرفداران هادی در تعز انجام شد.
- * درگیری نیروهای حوثی با ارتش سودان و طرفداران هادی در حومه شمالی صعده روی داد.

افغانستان

- * سه تروریست داعش و یک سرباز پاکستان در درگیری مرزی کشته شدند.
- * سیزده سرباز افغانی و نه نفر زخمی در شمال کندوز در حملات طالبان کشته شدند.
- * معاون فرماندار لوغار در کمین طالبان کشته شدند.
- * نه سرباز افغانی در فریاب در حمله طالبان کشته شدند.
- * رحمت الله نبیل، مقام اطلاعاتی سابق افغانستان: طالبان برای حملات بهاره خود از بین اعضای فرقه شیخ عبدالغنی عضو گیری می‌کند.

نیجریه

- * حمله یک فرد مسلح به یک کلیسا منجر به کشته شدن هفت نفر شد.

هفتم اردیبهشت

سوریه

- * در کفر زیتا گلوله باران ادامه دارد.
- * خودروی بمب‌گذاری شده توسط داعش در جرابلس منفجر شد.
- * ژنرال یوسف محمد در جنوب دمشق کشته شد.
- * دولت حمامیات در شمال حما را تصرف کرد.
- * یک پرنده بی‌سرنشین روسی توسط جیش الاحرار هدف قرار گرفت.

عراق

- * ادعا کشتن چهار نیروی ویژه عراق با به کارگیری یک مین دست‌ساز در حومه کرکوک، توسط داعش انجام شد.
- * در غرب موصل هفت عضو داعش کشته شدند.
- * یک بمب‌گذار انتحاری توسط حشد در صلاح الدین کشته شد.
- * ادعا انهدام دو بلدوزر عراق در حویجه توسط داعش انجام شد.

مصر

- * داعش هدف قرار دادن دو بلدز و نفر بر به وسیله IED در رفح و العریش را مدعی شد.

یمن

- * بمباران ساختمان وزارت کشور در صنعا توسط ائتلاف عربستان انجام شد.
- * رهگیری و هدف قرار دادن یک موشک حوثی‌ها در جیزان توسط نیروهای عربستان انجام شد.

فلسطین اشغالی

- * تظاهرات گسترده در غزه انجام شد.
- * سه شهید و نهصد و پنجاه زخمی در درگیری‌های امروز فلسطینیان با نظامیان صهیونیست انجام شد.
- * یک بندر در غزه توسط هواپیماهای صهیونیست‌ها بمباران شد.
- * هواپیماهای اسرائیلی دو کشتی را که قصد شکستن محاصره غزه را داشتند هدف قرار دادند.
- * نظامیان اسرائیلی از گلوله‌های انفجاری که موجب قطع اعضای بدن می‌شود، استفاده کردند.

هشت اردیبهشت

سوریه

- * نیروهای تایگر به سمت حمص حرکت کردند.
- * فرمانده هیئت تحریر شام در جنوب حما با نام «ابو کمال الحماوی» و یکی دیگر از اعضای ارشد این گروه با نام «ابورحم الحماوی» در شمال شرقی رستان کشته شدند.
- * در اثر پیشروی نیروهای اسد در یرموک، نظامیان داعشی عقب‌نشینی کردند.
- * نیروهای داعش با ارتش آزاد سوریه در حومه یرموک (پس از عقب‌نشینی در برابر ارتش سوریه) درگیر شدند.
- * چهارده نفر به اتهام ارتباط با داعش، توسط ترکیه در نزدیکی مرز این کشور با سوریه دستگیر شدند.

عراق

- * دادگاه نظامی عراق پیرامون سقوط موصل و تصرف تجهیزات ارتش عراق توسط پیشمرگه‌ها تحقیق کرد.
- * حیدر العبادی گفت که بحثی در خصوص بازگشت پیشمرگه‌ها به مناطق مورد مناقشه صورت نگرفته است، ما فقط در رابطه با جا به جا جایی نیروها اتخاذ تصمیم می‌کنیم و در مورد ائتلاف بین‌المللی پاسخگو نیستیم.

یمن

- * حمله هوایی توسط ائتلاف عربی به صنعا انجام شد.
- * در حمله هوایی روز گذشته نیروهای ائتلاف به ساختمان وزارت کشور در صنعا یکی از فرماندهان ارشد حوثی کشته شده است.

نهم اردیبهشت

سوریه

* انتشار گزارش‌هایی مبنی بر انفجار در یک پایگاه ارتش در جنوب حما: تصاویر منتشر شده، حمله هوایی به پایگاه را نشان می‌دهند. منابع محلی حملات انجام شده را از سوی رژیم صهیونیستی می‌دانند. منابع محلی می‌گویند که حملات هوایی انجام شده مربوط به پایگاهی است که محل استقرار نیروهای ایرانی می‌باشد، همچنین مرکز آتش‌نشانی نیز توسط همین پایگاه مورد هدف قرار گرفته است. منابع محلی شهدا را در این حملات متعلق به گردان‌های زینب‌یون، وابسته به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی می‌دانند و همچنین در این حملات انبار مهمات مورد هدف قرار گرفته است.

* بمباران و گلوله باران گسترده رستان در شمال حمص توسط دولت سوریه انجام شده است.

* روسیه از پست نظارت بر کاهش تنش در درعا عقب‌نشینی کرد.

* انتشار گزارش‌هایی مبتنی بر توافق دولت سوریه با مسلحین و تروریست‌های حاضر در یرموک برای خروج آنها از این منطقه صورت گرفت.

* درگیری با تروریست‌ها در اوفانیه و حومه قنیطره انجام شد.

* عبور نیروهای محور مقاومت از فرات و تصرف جنینه در حومه شمالی دیرالزور و عقب‌نشینی مجدد آنها به دلیل حملات هوایی ائتلاف و پاتک SDF انجام شد.

* رامی رسلان، فعال رسانه‌ای توسط هیئت تحریر الشام در حومه ادلب ربوده شد.

عراق

* سه عضو داعش در حومه موصل کشته شد.

* نوزده زن روسی در عراق به جرم همکاری با داعش به حبس ابد محکوم شدند.

فلسطین اشغالی

* شش فلسطینی در نزدیکی دیوار غزه کشته شدند.

* درخواست عفو بین‌الملل برای تحریم تسلیحاتی اسرائیل انجام شد.

افغانستان

* منابع امنیتی افغانستان حملات روزانه ستیزه‌جویان به مواضع دولت در بادقیس را خبر دادند.

* عقب‌نشینی نیروهای افغانی از هفت پست نظامی در حومه غزنی موجب تسلط طالبان بر بخشهای عمده‌ای از این منطقه شده است.

* بمب‌گذاری یک مرکز رای‌گیری در جلال آباد ننگرها و کشته شدن بیست نفر از جمله شش پلیس از ادعاهای داعش بوده است.

* هجده عضو طالبان در شمال بغلان کشته شدند.

چاد

* در درگیری با بوکوحرام بیست و دو سرباز کشته، و هفتاد و پنج نفر زخمی شدند.

ده اردیبهشت

سوریه

- * پمپو و شاه اردن بر لزوم متوقف ساختن فعالیتهای بی ثبات کننده ایران توافق کردند.
- * یک پالایشگاه در مناطق تحت کنترل SDF، شمال دیر الزور منفجر شد.
- * جزئیات آتش بس موقت در حومه حمص: دولت چهل و هشت تا هفتاد و دو ساعت زمان به تروریست‌ها داده است تا حومه حمص را به سمت جرابلس با ادلب ترک کنند.
- * مواضع دولت سوریه در جنوب دیر الزور توسط ائتلاف بمباران شد.
- * حومه حمص در حما و ادلب توسط دولت سوریه و روسیه بمباران شد.

عراق

- * پ.ک.ک کشته شدن هفت سرباز ترکیه در درگیری با این گروه را مدعی شد.
- * دستگیری تروریست‌های داعش در حومه موصل انجام شد.
- * ترور مدیر امور مالی حشد الشعبی با نام قاسم الزبیدی در بغداد انجام شد.

یمن

- * سودان نیروهای خود را از یمن خارج خواهد کرد.

افغانستان

- * چهار سرباز آمریکایی در افغانستان کشته شدند.
- * خبرنگار بی.بی.سی در خوست ترور شد.
- * نوزده نفر از جمله یازده کودک در حملات انفجاری در قندهار کشته و شش سرباز خارجی در این حملات مجروح شدند.
- * نه خبرنگار در یک بمب‌گذاری در کابل، و بیش از بیست نفر دیگر نیز در این حملات کشته شدند؛ داعش مسئولیت این حملات را به عهده گرفت.

یازده اردیبهشت

سوریه

- * دو یست نفر تروریست و غیر نظامی از پرموک به ادلب منتقل شدند.
- * نیروهای SDF شروع عملیات جدید دیر الزور را اعلام کردند.
- * تقویت نیروهای ارتش سوریه در شمال حمص است.
- * دستگیر شدن یک خبرنگار با نام احمد بلال توسط FSA انجام شد (او قبلاً توسط دولت سوریه و YPG نیز بازداشت شده بود).

دوازده اردیبهشت

سوریه

- * عملیات تهاجمی SDF به سمت مرز عراق انجام شد.
- * تبادل آتش بین نیروهای احرار الشام و احرار الشریعه در جند بربیس انجام شد.
- * عبور کشتی Project ۷۷۵ روسیه از بستر برای پیوستن به ناوگان این کشور در مدیترانه انجام شد.
- * انگلیس کشته شدن شهروندان غیرنظامی سوریه را در طول یکی از حملات هوایی خود به سوریه تایید کرد.
- * سه نفر در انفجار مین در شمال سوریه کشته شدند.
- * نیروهای از کاروان ترکیه در جنوب ادلب حاضر شدند.
- * داعش به جولای حمله کرد.
- * داعش به شهر الطارمیه در شمال عراق حمله کرد، در این حمله دوازده نفر کشته و ده نفر زخمی شدند.
- * بیست و دو نفر سرباز عراق کشته، و ده نفر دیگر در درگیری با داعش در شرق رمادی زخمی شدند.

یمن

- * حوثی‌ها در مقابل نیروهای عربستان در جیزان از حملات توپخانه‌ای استفاده کردند. یک مقام قطری در یمن به دلیل حمایت از حوثی‌ها دستگیر شد.

افغانستان

- * امام جماعتی که قصد داشت مینی را در چغچران کار بگذارد، با انفجار همان مین کشته شد.
- * سه فرد مسلح در کراچی بازداشت شدند. (به گفته مقامات آنها برای سرویس‌های اطلاعاتی خارجی کار می‌کردند).
- * منابع پاکستانی خبر از کشته شدن سی و دو نفر کشمیری به دست نیروهای امنیتی هند را اطلاع دادند.

فلسطین اشغالی

- * گواتمالا سفارت خود را به اورشلیم انتقال داد.

لیبی

- * داعش مسئولیت حمله انتحاری به یک مرکز دولتی در طرابلس را که موجب کشته شدن شانزده نفر شد بود را پذیرفت.

مراکش

* الجزایر از گروه پولیساریو حمایت می کند، یک روز قبل نیز این کشور ایران را متهم به حمایت از این گروه کرده بود.

سومالی

* یک شهروند آلمانی فعال در صلیب سرخ ربوده شد.

سیزده اردیبهشت

سوریه

- * یک دستگاه سامانه «پانتسر اس-۱» روسیه در اثر تصادف در منطقه بانیاس از جاده خارج شد.
- * محمد علوش به عنوان رئیس سیاسی جیش الشام استعفا داد.
- * ارتش سوریه نیروهای داعش را در یرموکت و حجرالاسود از هم جدا، و سپس به صورت کامل محاصره کرد.
- * انتقال اولین گروه از افراد از جنوب دمشق به شمال سوریه انجام شد.
- * روسیه بر وقوع حمله شیمیایی در دیرالزور توسط هسته‌های داعش را هشدار داد.
- * ژنرال هیتم نعیف فرمانده دفاع محلی حلب در تصادف خودرویی به شهادت رسید.
- * جنگنده SU-۳۰ روسیه در لاذقیه سقوط کرد.
- * SDF هشت کیلومتر به سمت مرز عراق پیشروی کرد.

عراق

- * بیست نفر به اتهام همکاری با داعش در شرق موصل دستگیر شدند.
- * داعش کشته شدن سه نفر و چهار نفر زخمی از نیروهای پلیس، در شمال غربی دیالی را مدعی شد.

افغانستان

- * بیست و دو کشته، و سی و دو زخمی ستیزه‌جوی طالبان در بدخشان مورد آسیب قرار گرفتند.

فلسطین اشغالی

- * یک عضو حماس توسط رژیم صهیونیستی دستگیر شد.
- * یک فلسطینی در پی تلاش برای عبور از مرز غزه کشته شد.

پاکستان

- * بمب‌گذاری یک اتوبوس توسط حزب الاحرار در آتوک، یک کشته و هفت زخمی بر جای گذاشت.

چهارده اردیبهشت

سوریه

- * جیش الصغور توسط هواپیماهای سوری بمباران شد.
- * مصر از احتمال ارسال نیروهای عربی به سوریه خبر داد.
- * پلیس نظامی روسیه به شهر بیت سحم در جنوب دمشق وارد شد.
- * تظاهرات علیه تحریر الشام در معره النعمان انجام شد.
- * ایستگاه قطار در روستای ابوالحسن، حومه بوکمال توسط SDF اشغال شد.
- * ناو USS HARRY S TRUMAN به ناوگان آمریکا در مدیترانه پیوست.
- * کمک مالی آمریکا به کلاه سفیدها متوقف شد.

عراق

- * نخست وزیر عراق از وجود فساد اقتصادی در حشد الشعبی خبر داد و گفت که مسئول امور مالی این گروه که اخیراً ترور شد، وی را در جریان این امر قرار داده بود. نخست وزیر عراق تهدید کرد که حشد بهای این کار را پرداخت خواهد کرد.

افغانستان

- * یک تبعه مسلح پاکستانی در پکتیکا دستگیر شد.
- * رئیس شعبه تورخم بانکی افغانستان و دو تن دیگر در جاده تورخم - جلال آباد، ترور شدند.
- * گلبدین حکمت یار: ایران به نفوذ داعش در افغانستان کمک می کند.
- * ناحیه کوهستان در بدخشان به دست طالبان سقوط کرد.

فلسطین اشغالی

- * دو پهباد رژیم صهیونیستی در نوار غزه کردند، و سیصد نفر فلسطینی زخمی شدند.

ترکیه

- * ده نفر به همراه چند عضو HDP در استانبول دستگیر شدند.
- * کشتی باری ترکیه و کشتی جنگی یونان در مدیترانه با هم برخورد کردند.

کنیا

پانزده اردیبهشت

سوریه

- * پست برق حجر الاسود در قلب محله جرالاسود به تصرف نیروهای سوری درآمد.
- * بیست و چهار سرباز سوری در اثر تصادف در جاده رقه - اثریا کشته شدند.
- * بخشی از تجهیزات نظامی آمریکا از عراق به تل بیدر در شمال سوریه منتقل شد.

عراق

- * حمله به نیروهای پلیس و نیروهای ویژه عراق در دیالی و کشته شدن پنج نظامی از جمله ادعاهای داعش بود (تایید این خبر به صورت مستقل امکان پذیر نیست).

یمن

- * وزیر حمل و نقل یمن: حوثی‌ها تهدید کرده‌اند که بیست و نه کشتی حامل دویست هزار تن سوخت را منفجر خواهند کرد.

فلسطین اشغالی

- * سه نفر در اثر انفجاری در غزه کشته شد.

هفته اردیبهشت

افغانستان

* بمب گذاری مسجدی در خوست موجب کشته شدن هفده نفر و زخمی شدن بیش از سی نفر شد. این مسجد به عنوان یک مرکز رأی گیری مورد استفاده قرار گرفته بود.

نیجریه

* دکتر نگیگ وزیر کار نیجریه از سوء قصد جان سالم به در برد.
* چهل و پنج نفر در پی هجوم افراد مسلح به روستایی در شمال نیجریه کشته شدند.

سوریه

* تنش بین نیروهای دولت سوریه و گروه های مسلح کرد در حسکه، در پی ساخت یک پایگاه جدید آمریکایی در شمال سوریه افزایش یافت.

سومالی

* انفجاری در سومالی باعث کشته شدن پانزده سرباز کتیایی شد.
* یکی از مقامات سفارت یمن، در پی بمب گذاری در خودروی شخصی وی در پایتخت سومالی کشته شد.
* سه سرباز در یک کمین کشته شدند.

یمن

* عربستان، حجه را مورد حملات هوایی خود قرار داد.

عراق

* هفت افسر پلیس در حمله شبانه داعش، در دیالی کشته شدند.

هیجده اردیبهشت

سوریه

- * تقویت ارتش در جیش الصغور انجام شد.
- * ورود پنجمین گروه از افراد تسلیم شده به الباب از جنوب دمشق بود.
- * دولت سوریه در جنوب بو کمال علیه داعش پیشروی کرد.
- * مرکز فرماندهی YPG توسط گروه قیام در حسکه منفجر شد.
- * آمادگی نظامی اسرائیل در بلندی‌های جولان اعلام شد.
- * نیروهای SDF در حومه بو کمال تقویت شد.
- * اسرائیل به الکسوه در جنوب دمشق حمله کرد.

عراق

- * سیلویا دشاد، نامزد پارلمان عراق در تصادف فوت کرد.
- * در بازدید وزیر دفاع ایتالیا از اربیل حوادثی چون حمله هوایی عراق و ائتلاف بین‌المللی بر علیه داعش در این کشور انجام شد.
- * سرهنگ پلیس عراق در اثر انفجار بمب در شمال کرکوک زخمی شد.
- * پ. ک. ک کشته شدن هشت سرباز ترکیه در شمال عراق را ادعا کرد.

یمن

- * مقاومت ملی برای عملیات در حدیده اعلام آمادگی کرد.
- * مقاومت ملی قطع شدن خطوط پشتیبانی حوثی‌ها در حدیده را اطلاع‌رسانی کرد.
- * همزمان با سقوط شهر البراحه در غرب تعز، حوثی‌ها تلفات سنگینی دادند.

افغانستان

- * دو کماندوی افغانی توسط طالبان در جلال آباد کشته شدند.

لیبی

- * سیزده سرباز در حمله انتحاری داعش در سرت کشته شدند، و درگیری بین شبه نظامیان و ارتش ملی لیبی در درنا اتفاق افتاد.

نوزده اردیبهشت

سوریه

- * در شهر الباب تظاهراتی انجام شد.
- * کاروان تروریست‌های اعزامی از جنوب سوریه جهت عبور از ترکیه در خواست عبور دادند.
- * خودروی بمب‌گذاری شده در دمشق توسط داعش منفجر شد.
- * کاروان نظامی ترکیه در حومه حلب حاضر شد.

عراق

- * پنج فرمانده داعش در عراق که در حال فرار از سوریه بودند، دستگیر شدند.
- * رئیس شواری برگزاری انتخابات اربیل برکنار شد.
- * داعش به کاروان نظامیان در جنوب کرکوک حمله کرد.
- * داعش به خودروی نظامیان در حویجه حمله کرد که در این حملات پنج سرباز زخمی شدند.

یمن

- * فرودگاه بین‌المللی صنعا بمباران شد.
- * یک موشک بالستیک در آسمان ریاض رهگیری شد.
- * نیروهای مقاومت ملی برای عملیات در تعز علیه حوثی‌ها اعلام آمادگی کردند.

افغانستان

- * داعش و طالبان در کابل همزمان دست به عملیات انتحاری زدند.
- * منطقه تلا و برفک به دست طالبان سقوط کرد.
- * پل چراغ در فریاب به دست طالبان سقوط کرد.
- * بین داعش و گروه لشکر اسلام در ننگرهار درگیری انجام شد.
- * داعش مسئولیت حمله انتحاری به یک مرکز دولتی در طرابلس را که موجب کشته شدن شانزده نفر شد، را پذیرفت.

ترکیه

* همزمان با به قدرت رسیدن نخست وزیر جدید در ارمنستان، این کشور آمادگی خود را جهت از سرگیری روابط با ترکیه بدون هیچ پیش شرطی را اعلام کرد.

* کشته شدن بیست و یک سرباز در ترکیه را HPG مدعی شد.

نیجریه

* داعش در حمله به یک گروه از ارتش نیجریه و تصرف تجهیزات آنها موفق عمل کرد.

اندونزی

* داعش و نیروهای ضد تروریسم در زندان جاکارتا با هم درگیر شدند.

بیست اردیبهشت

سوریه

* تبادل آتش میان محور مقاومت و رژیم صهیونیستی انجام شد.

* بمب در مسیر کاروان مقامات نظامی ترکیه منفجر شد.

عراق

* ارتش ترکیه و پ.ک.ک در شمال عراق با هم درگیر شدند.

* ده عضو داعش در موصل بازداشت شدند.

یمن

* کارخانه شیشه در صنعا بمباران شد.

* نیروهای حامی دولت یمن در حومه تعز پیشروی کردند که در اثر این پیشروی حوثی‌ها عقب‌نشینی نمودند.

افغانستان

* زلزله چهار ریشتری در شمال افغانستان اتفاق افتاد.

قزاقستان

* تظاهرات ضد دولتی در قزاقستان اتفاق افتاد.

نیجریه

* پنجاه و شش فرد مسلح توسط پلیس بازداشت شدند.

* یک دیپلمات نیجریه‌ای در سودان ترور شد.

سومالی

* هواپیمای بی‌سرنشین آمریکا به کمپ آموزشی الشباب حمله کرد.

بیست و یک اردیبهشت

سوریه

- * رژیم صهیونیستی سطح تمهیدات امنیتی در بلندی‌های جولان را به حالت عادی در آورد.
- * درگیری خانه به خانه با داعش در جنوب دمشق در حال انجام است.
- * رژیم صهیونیستی: اسد باید ایران را از سوریه بیرون کند.
- * هفتمین گروه از افراد خارج شده از جنوب دمشق به غرب حما وارد شدند.
- * روسیه: تصمیمی در خصوص تحویل اس-۳۰۰ به سوریه گرفته نشده است.

یمن

- * یک موشک بالستیک حوثی‌ها در جیزان رهگیری شد.
- * یک کشتی حامل گندم در اثر انفجار آسیب دید. این کشتی ترکی حامل گندم‌های روسی برای نیروهای حوثی بود.
- * با پیشروی ارتش یمن در تعز بر علیه حوثی‌ها، گزارشی از پیشروی آنها در حدیده منتشر شد.

افغانستان

- * گزارش تایید نشده‌ای مبنی بر کشته شدن سی نفر پلیس در مناطق مختلف در اثر حمله طالبان به مقر آنها انتشار یافت.

فلسطین اشغالی

- * در اثر تیراندازی نظامیان صهیونیست در نوار غزه یک کشته و چهل و نه زخمی بر جای ماند.

ترکیه

- * دادستان‌های ترکیه طی تحقیقات در پرونده پرسنل نظامی که با گروه فتح الله گولن ارتباط داشته‌اند، دستور بازداشت سیصد نفر مظنون را صادر کردند.

بیست و دو اردیبهشت

سوریه

- * در اثر انفجار بمب در شهر ادلب چهار نفر کشته و بیش از بیست نفر زخمی شدند.
- * عملیات مشترک YPG و ارتش عراق در مرز این کشور علیه داعش انجام شد.
- * بیش از صد اتوبوس نیرو به سلمیه وارد شدند تا شمال حمص را از گروههای تروریستی تخلیه کنند.
- * خوروی بمب گذاری شده در رقه منفجر شد.

یمن

- * حجه توسط عربستان سعودی بمباران شد.

عراق

- * در انتخابات پارلمان عراق میزان مشارکت چهل و چهار درصد بود.
- * نیروهای PUK به مقر حزب گوران در سلیمانیه حمله کردند.

لیبی

- * بین قبیله تبو و نیروهای عرب در شهر سبها درگیری روی داد.

سومالی

- * حمله راکتی به پایگاه ترکیه انجام داد.

بیست و سه اردیبهشت

سوریه

* سیزده هزار نفر از شمال حمص به ادلب در قالب ۴ کاروان خودرویی وارد شدند.

عراق

* حزب اختلاف ملی با ادعای وقوع تخلف در انتخابات خواستار باطل شدن نتایج انتخابات شد.

* سه نفر در موصل عراق به اتهام همکاری با داعش بازداشت شدند.

* در درگیری‌های حزبی سلیمانیه یازده نفر زخمی شدند.

* فرماندار کرکوک نتایج انتخابات در این شهر را غیر قانونی خواند. منابع مختلف از بحرانی بودن شرایط در این شهر خبر می‌دهند.

* یک شیخ قبیله در انفجار بمب جاده‌ای در حویجه کشته شد.

افغانستان

* پنج تروریست توسط اطلاعات افغانستان در کاپیسا بازداشت شدند.

* در حمله داعش به ساختمان دولتی در جلال آباد بیش از چهل کشته و زخمی بر جای گذاشت.

* فرمانده داع در حمله هواپیمای بی‌سرنشین آمریکا در ننگرهار کشته شد.

فلسطین اشغالی

* تظاهرات و درگیری بین فلسطینیان و شهرک‌نشین‌ها در قدس روی داد.

فیلیپین

* حاصل درگیری با گروه ابو سیاف ۱۲ کشته بود.

بیست و چهار اردیبهشت

سوریه

- * روستای باغوز در مرز عراق و سوریه توسط SDF تصرف شد.
- * حومه ادلب و حما توسط دولت سوریه بمباران شد.
- * نیروی هوایی عراق در عملیات SDF علیه داعش مشارکت کرد.

عراق

- * به نتیجه انتخابات در اربیل اعتراض شد.
- * برای محافظت از کارمندان کمیسیون انتخابات در کرکوک، PUK درخواستی را به نخست وزیر عراق تقدیم نمود.
- * چهار عضو داعش در حال حمله به پست‌های امنیتی عراق کشته شدند.
- * سه نیروی حشد در انفجار بمب کنار جاده‌ای در این کشور کشته شدند.
- * گروه مقتدی صدر در انتخابات پارلمانی عراقی پیشتاز بود.

یمن

- * از سوی حوثی‌ها به سمت پایگاه ملک فیصل در جیزان، راکتی پرتاب شد.
- * در اثر پیشروی جبهه مقاومت جنوبی علیه حوثی‌ها به سوی حدیده، در منطقه هیما عقب‌نشینی از طرف حوثی‌ها انجام شد.

افغانستان

- * پس از پنج ماه محاصره‌ی شهر فراه توسط طالبان، سرانجام این شهر در درگیری که گروه طالبان به راه انداخت - فراه سقوط کرد و در اثر آن صدها زندانی از زندان‌ها آزاد شدند.
- * دو روستا در شمال فریاب مورد تصرف واقع شدند.
- * چهار سرباز و چهارده طالب در آروزگان کشته شدند.

ترکیه

- * اردوغان رژیم صهیونیستی را آپارتاید خطاب کرد.
- * سفیر رژیم صهیونیستی از آنکارا اخراج شد.

بیست و پنج اردیبهشت

افغانستان

* از سقوط شهر فراه توسط طالبان جلوگیری به عمل آمد.

بیست و شش اردیبهشت

سوریه

- * تک تیراندازان فرانسوی توسط دولت سوریه در حسکه بازداشت شدند.
- * یک راکت شلیک شده توسط داعش در دمشق منفجر شد.
- * نماینده روسیه در مذاکرات آستانه بر تشکیل مناطق امن در ادلب و درعا تاکید کرد.

عراق

- * در طارمیه بغداد بعد از انفجار انتحاری، پنج نفر کشته شدند. این انفجار بخاطر مراسم تدفین فرمانده حشد عامر علی مشهدانی بود.
- * کمیسیون انتخابات بغداد: مرکز انتخابات کرکوک در محاصره است و کارمندان امکان خارج شدن از آن را ندارند.

یمن

- * موشک بالستیک حوثی‌ها در بیابان سقوط کرد، این موشک به سمت جیزان شلیک شده بود.
- * درگیری بین حوثی‌ها و نیروهای جنوب در حومه تعز ادامه دارد.

افغانستان

- * پس از عقب‌نشینی القائده از شهر فراه بخاطر حمله نیروهای آمریکایی؛ مجدداً طالبان به این شهر حمله کرد.
- * یک فرمانده القائده در حمله هوایی نیروهای آمریکایی به ننگرهار کشته شد.
- * چهل و پنج نفر طالب در غزنی به دلیل حمله هوایی آمریکایی‌ها کشته شدند.

فلسطین اشغالی

- * تانک‌های رژیم صهیونیستی به مواضع حماس در نوار غزه شلیک کردند. پنجاه نفر از اعضای حماس در طول تظاهرات روزهای گذشته علیه رژیم صهیونیستی کشته شدند.

ترکیه

- * حامیان اردوغان برای ورود به سفارت اسرائیل در استانبول تلاش نمودند.

بیست و هفت اردیبهشت

سوریه

- * پوتین در دیدار با اسد: با توجه به موفقیت مبارزه با تروریسم، نیروهای خارجی بایستی سوریه را ترک کنند.
- * دولت اولتیماتوم چهل و هشت ساعته به شهر محجه در شمال درعا را جهت رسیدن به توافق با نیروهای دولتی صادر کرد.
- * ترکیه نسبت به عملیات دولت سوریه در ادلب هشدار داد.
- * نیروهای YPG توسط آمریکا با دویست خودرو حاوی مهمات و تجهیزات تقویت شدند.

عراق

- * اتحادی بین مقتدی صدر و حکیم انجام شد.
- * دفاع مدنی عراق: در چهل و هشت ساعت گذشته اجساد ششصد و چهل نفر از خرابه‌های موصل خارج شده است. اینها عمدتاً اجساد خانواده‌های داعش هستند.
- * دانمارک تصمیمی مبتنی بر خارج کردن نیروهای ویژه خود از عراق را اعلام کرد.
- * فرمانده نیروهای ضد تروریسم عراق ادعاهای گروگان گرفته شدن کارمندان انتخاباتی در کرکوک را تکذیب کرد.

افغانستان

- * یک فرمانده ارشد داعش بازداشت شد.

فلسطین اشغالی

- * کنگره قصد دارد حاکمیت اسرائیل بر جولان را به رسمیت بشناسد.

ترکیه

- * نه نفر به اتهام همکاری با داعش بازداشت شدند.

بیست و هشت اردیبهشت

سوریه

- * نیروهای آمریکایی در رقه در حال آماده باش هستند.
- * ابو حسن المهاجر سخنگوی داعش در خاٹونیه توسط آمریکا بازداشت شد.
- * مقررات تنبیه روزه خواری توسط SDF در منبج لغو شد.
- * چندین انفجار در فرودگاه حما به وقوع پیوست.
- * دولت اسد از طریق بالگرد برگه‌هایی را در درعا ریخته است، که اعلام می‌کند دولت قصد دارد به زودی عملیاتی را شروع کند و از گروههای تروریستی خواسته است تا تسلیم شوند.
- * سامانه باور در سوریه مورد هدف قرار گرفت.

عراق

- * چهار عضو داعش در موصل بازداشت شدند.
- * دوازده عضو پ.ک.ک در اثر بمباران ترکیه در شمال عراق کشته شدند.

افغانستان

- * در شهر فراه بین طالبان و نیروهای امنیتی درگیری روی داد.
- * یک پاسگاه مرزی پلیس در قارقین به تصرف طالبان درآمد.
- * دوازده نفر از طالب در قندهار کشته شدند.
- * داعش در غزنی عملیات تهاجمی انجام داد.

یمن

- * موشک بدر یک توسط حوثی‌ها به منطقه اقتصادی جیزان شلیک شد.

بیست و نه اردیبهشت

سوریه

- * ارتش سوریه به شهر حولا در شمال حمص وارد شد.
- * گروهی تحت عنوان سراپا الجهاد مسئولیت انفجارهای فرودگاه حما را از طریق بمب گذاری، پذیرفت.
- * چهار نفر در ادلب به جرم همکاری با دولت سوریه اعدام شدند، و عملیات ترور توسط هیئت تحریر الشام انجام شد.
- * آمریکا کمک‌های خود به شمال غرب سوریه را قطع کرد.
- * به دنبال توافق برای تخلیه نیروهای داعش از منطقه یرموک، آتش بس در آنجا انجام شد.

افغانستان

- * در بمب گذاری ورزشگاه جلال آباد، هشت نفر کشته و چهل و سه نفر دیگر زخمی شدند.

ترکیه

- * حفاظت از فلسطینیان وظیفه نیروهای حافظ صلح است.

یمن

- * عربستان به یمن حمله هوایی کرد.

سومالی

- * یک سرهنگ توسط الشباب کشته شد.

سی اردیبهشت

سوریه

* گروه تروریستی داعش از یرموک و حجرالاسود خارج شدند. درگیری بین ارتش آزاد سوریه و داعش در حومه درعا اتفاق افتاد.

افغانستان

- * طالبان به شهروندان کابل هشدار داد که از حضور در نزدیکی مراکز نظامی پرهیز کنند.
- * نه طالب در اثر بمباران کشته شدند.
- * بین علمای پاکستان و افغانستان جهت تشویق طالبان به صلح توافقی صورت گرفت.
- * فرماندار و فرمانده پلیس اجرستان (غزنی) به همراه صدها نفر فرد مسلح به منطقه شاهراه فرار کردند.

سومالی

* یکصد و شصت و هشت نفر ستیزه‌جو توسط ارتش سومالی کشته شدند.

سی و یک اردیبهشت

سوریه

- * نیروهای تایگر در حومه درعا مستقر شدند. احتمال شروع عملیات علیه این محور (حومه درعا)، باعث افزایش تروریست‌ها در آنجا شده است.
- * به پایگاه حمیم در شمال سوریه حمله موشکی شد، به دنبال آن پدافند روسی از خود واکنش نشان داد.
- * پمپئو: ایران بایستی از سوریه خارج شود و به حمایت خود از حزب الله و حماس پایان دهد.
- * دو عضو تحریر الشام در حلب توسط افراد ناشناس ترور شدند.

عراق

- * سیزده عضو داعش در شرق موصل بازداشت شدند.
- * نتایج یکصد و سه صندوق انتخابات در پنج استان، کشور عراق باطل اعلام شدند.

افغانستان

- * یازده نفر از اعضای طالبان در بلخ کشته شدند.
- * شصت و یک نفر ژنرال از ارتش افغانستان بازنشسته شدند.
- * در غزنی بین طالبان و ارتش درگیری شدیدی انجام شد.
- * ملا دین محمد از فرماندهان طالبان در حمله هوایی در شهر فراه کشته شد.
- * حمله‌ی به خط لوله تاپی در شمال قندهار انجام شد.

ترکیه

- * یکصد و چهار نفر به جرم همکاری با گولن، به حبس ابد محکوم شدند.

مصر

- * ژنرال ناصر حسن و معاونش در اثر بمب‌گذاری در دفتر وی توسط داعش کشته شدند.

یمن

- * نیروهای هادی در استان حجه پیشروی کردند. حوثی‌ها موشک بدر یک را در آسمان جیزان منهدم کردند.

بخش دوم

تحلیل روندهای امنیتی

مناطق مهم جهان اسلام:

سوریه، عراق و افغانستان

الف) پاک سازی تروریست ها از مناطق مرکزی سوریه:

همچون ماه گذشته در اردیبهشت ماه نیز شاهد بودیم که دولت سوریه توانست با تاکتیکی مشابه مناطق مرکزی این کشور را از وجود گروه های تروریستی پاک سازی کند. در این تاکتیک مناطقی که به مدت طولانی در محاصره دولت بودند مورد بمباران شدید قرار می گیرند و مهمات و نفرات گروه های تروریستی در این روند فرسوده می شوند. در نتیجه تروریست ها در مواجهه با بمباران های بدون توقف و منابع رو به پایان خود ناچار به تسلیم و پذیرش شرایط دولت سوریه برای خروج از این مناطق هستند. این تاکتیک در طول دو ماه گذشته در منطقه قنیطره شرقی، جنوب شرقی دمشق، یرموک و شمال حمص نیز اجرا و با موفقیت همراه شد. با این حال واکنش گروه های مختلف به این تاکتیک متفاوت بوده است، به صورتی که در جنوب دمشق ارتش آزاد به سرعت حاضر به توافق با دولت سوریه شد. اما گروه تروریستی داعش مدت طولانی تری را مبارزه کرد. می توان این رخ داد را تحت تاثیر ایدئولوژی بر رفتار گروه های تروریستی دانست که هر چه ایدئولوژی یک گروه افراطی تر باشد، انگیزه آن برای مبارزه بیشتر و شانس موفقیت در مذاکره برای برخورد با این گروه ها کمتر است. این تاکتیک در خصوص منطقه درعا نیز به کار گرفته شد؛ اما به دلیل محاصره نبودن گروه های تروریستی و حمایت بازیگران خارجی از طریق خاک اردن، موفقیت این تاکتیک در این منطقه بسیار پایین است.

یکی از رخدادهای با اهمیت در این روند حضور پلیس نظامی روسیه در مناطقی است که از تروریست ها باز پس گرفته شده است. این اقدام روسیه در راستای مدیریت پس از منازعه مناطق جنگی است و روسیه از این رو می کوشد مانع وقوع انتقام گیری بین طرفین پس از رفع منازعه شود. همچنین روسیه از این طریق جرایم نیروهای بومی همچون سرقت را نیز کنترل می کند چرا که نیروهای دولتی سوریه از عدم پرداخت حقوق یا پرداخت پایین حقوق رنج می برند و ممکن است دست به سرقت از مناطق تصرف شده بزنند.

به دنبال تصرف این مناطق از گروه های تروریستی، بیش از سی و پنج هزار نفر از شمال حمص و مناطق تحت تصرف گروه های تروریستی به حومه ادلب منتقل شدند. در ماه گذشته نیز چهل و دو هزار نفر دیگر به این منطقه ورود پیدا کرده و در مناطق کردنشین ساکن شدند (اقدامی که با هدف تغییر بافت جمعیتی شمال سوریه در جریان است).

ترورهای ادلب

در طول اردیبهشت ماه شهر ادلب شاهد وقوع موج گسترده ای از ترور رهبران گروه های تروریستی بود. وضعیتی که به جو وحشت در میان گروه های تروریستی دامن زد. در بین افرادی که ترور شدند می توان به رهبران گروه های تروریستی

آن ترور شدند. نکته قابل توجه که در این زمینه وجود دارد این است که افراد ترور شده صرفاً به یک گروه خاص تعلق ندارند و از نظر اشتغال گروهی می‌توان آنها را در بین گروه‌های احرار شام، نورالدین الزینکی، ارتش آزاد سوریه و فعالان رسانه‌ی قرار داد. همچنین جنگجویان ازبک وابسته به حزب اسلامی نیز در این شهر مورد هدف قرار گرفته‌اند. یکی دیگر از اهداف ترور شده، عبدالله المحیسنی روحانی سلفی سعودی است که پیوند نزدیکی با گروه فتح شام و جبهه النصره دارد. در زمینه ترورهای صورت گرفته، بسیاری عقیده دارند که این ترورها به درگیری‌های داخلی گروه‌های تروریستی یا درگیری میان چند گروه تروریستی وابسته است. اما از سوی دیگر می‌توان این ترورها را به بازیگران خارجی حاضر در سوریه و یا دولت سوریه نیز نسبت داد.

افزایش تنش میان ایران و رژیم صهیونیستی

اردیبهشت ماه شاهد وقوع یک نقطه عطف جدی در روند بحران بین‌المللی سوریه بودیم. نقطه عطفی که در طول این بحران بی‌سابقه بوده است و این ماه شاهد افزایش حملات رژیم صهیونیستی به نیروهای محور مقاومت و وقوع جدی‌ترین تنش بین ایران و رژیم صهیونیستی در سوریه بود. در طول این حمله که در تاریخ نه می انجام شد، نیروهای هوایی اسرائیل هفتاد هدف وابسته به ایران را در سوریه مورد حمله قرار دادند. حمله‌ای که در پی شلیک راکت از سوی سپاه قدس به بلندی‌های جولان صورت گرفت.

پیش از این نیز اسرائیل پایگاه تی چهار در جنوب حما را مورد حمله خود قرار داده بود. حمله‌ای که بر اساس گزارش‌های موجود موجب شهادت نیروهای مقاومت شد. همچنین نیروی هوایی امریکا نیز به نیروهای مقاومت که در حومه دیرالزور از رود فرات عبور کرده بودند حمله کرده و موجب عقب‌نشینی آنها شده بود. در آخرین مورد نیز پیش از حمله گسترده اسرائیل در نه می، این رژیم به کاروان نظامی که متعلق به ایران بود، در جنوب الکسوه حمله کرد.

در میدان سیاسی این اقدامات با توافق پمپوئو و شاه اردن برای جلوگیری از فعالیت‌های بی‌ثبات کننده ایران و اظهارات ژنرال ماتیس مبتنی بر این که افزایش ارسال تسلیحات از ایران به سوریه برای حمله به اسرائیل است - همراه شد. همچنین بعد از وقوع این درگیری اسرائیل و امریکا اعلام کردند که ایران بایستی سوریه را ترک کند و روسیه در اقدامی معنادار گفت که تصمیمی برای تحویل سامانه پدافندی اس - ۳۰۰ به سوریه ندارد. این وقایع در بعد منطقه‌ای و بین‌المللی با فشارهای امریکا به ایران برای قطع نفوذ این کشور در منطقه همزمان شده است.

هزینه‌های بازدارندگی می‌زند و در صورتی که هزینه‌های اعمال بازدارندگی بیش از هزینه عدم اعمال آن باشد و خطر بروز جنگ تمام عیار را در پی داشته باشد، ممکن است تصمیم بگیرد که به جای اعمال بازدارندگی حملات محدود صورت گرفته از سوی متجاوز را تحمل کند.

همچنین این حملات با هدف قرار دادن توانایی تاکتیکی نیروهای مقاومت موجب کاهش قدرت عملیاتی آنها شده و هزینه حضور نظامی ایران در سوریه را افزایش می‌دهد. وضعیتی که به دنبال آن ایران مجبور است تا مقدار نیرو و سرمایه‌گذاری خود در سوریه را افزایش و یا حضور خود در این کشور را کاهش دهد.

ب) تروریسم در عراق

تحلیل وضعیت امنیتی عراق در اردیبهشت ماه، نشان دهنده دو روند متفاوت در خصوص حوادث تروریستی است. داده‌های به دست آمده نشان می‌دهد که از یک سو، شرق عراق شاهد حملات موفق گروه تروریستی داعش به علیه نیروهای امنیتی عراق بوده است و در مقابل غرب عراق روند متفاوتی را به خود گرفته و شکست‌های گروه تروریستی داعش در این منطقه چشمگیر است. پیش از ورود به بررسی چرایی چنین تفاوتی، نگاهی به رخداد‌های تروریستی متفاوت در شرق و غرب عراق می‌کنیم.

در روز چهارم اردیبهشت ماه، یک نیروی بسیج مردمی عراق در حمله داعش کشته و پنج نفر دیگر زخمی شدند. در ششمین روز این ماه، دو پلیس در حمله داعش به جنوب کرکوک کشته شدند و همچنین داعش به سه روستا در داقوق حمله کرده است. در هفتم اردیبهشت ماه، چهار نیروی ویژه با بکارگیری یک مین دست ساز در حومه کرکوک توسط داعش کشته شدند. همچنین داعش یک بولدوزر عراق را در حویجه منهدم کرد. این گروه تروریستی (داعش) در روز دوازدهم اردیبهشت ماه به جلولا و طارمیه حمله کرده و موفق شد دوازده نفر را در طارمیه به قتل برساند. داعش در روز سیزدهم اردیبهشت ماه، سه پلیس را در شمال غربی دیالی کشت و چهار نفر دیگر را مجروح کرد. در ادامه این اتفاقات می‌پردازیم به روز پانزدهم اردیبهشت ماه، در این روز شاهد حمله داعش به نیروهای پلیس و نیروهای ویژه عراق در دیالی و کشته شدن پنج نیروی امنیتی بودیم. در هفدهم اردیبهشت ماه نیز هفت افسر پلیس در حمله شبانه داعش به دیالی جان خود را از دست دادند. در روز نوزدهم اردیبهشت ماه، داعش به کاروان نظامیان در جنوب کرکوک حمله کرد؛ و همچنین در حویجه موجب زخمی شدن پنج سرباز شد. در روز بیست و ششم همین ماه، در مراسم تدفین یک فرمانده نیروی بسیج مردمی، با نام عامر علی مشهدانی که در بغداد برگزار می‌شد مورد حمله انتحاری داعش قرار گرفت و موجب کشته شدن پنج نفر شد.

اما در غرب عراق وضع به گونه‌ی دیگر است، بطوری که نیروهای داعش در روز هفتم اردیبهشت ماه، متحمل هفت تلفات در غرب موصل شدند. در دوازدهمین روز از همین ماه، داعش توانست تنها موفقیت خود در این منطقه را ثبت کند و در شرق رمادی بیست و دو نیروی امنیتی عراق را به قتل برساند. در روز سیزدهم اردیبهشت ماه نیز بیست عضو داعش در شرق موصل بازداشت شدند. بیست اردیبهشت ماه شاهد بازداشت ده عضو دیگر داعش بودیم.

و در نهایت روز بیست و سی و یکم اردیبهشت، به ترتیب چهار و سیزده عضو داعش در موصل دستگیر شدند. بعد از مطالعه دو روند فوق به دنبال پاسخ به چرایی این تفاوت هستیم؛ در خصوص وقوع این دو روند کاملاً متفاوت، می توان به نقش شبکه های پشتیبانی در حمایت از گروه های تروریستی اشاره کرد. شبکه های تروریستی نقش بسیار مهمی را در توانایی بقا، موثر بودن، ادامه ی عملیات و عضوگیری برای گروه های تروریستی بازی می کنند. این شبکه های پشتیبانی - همچنین به گروه های تروریستی کمک می کند که بتوانند خودرو را در درون جامعه پنهان ساخته و از شناسایی شدن خود به دست گروه های امنیتی جلوگیری کنند.

شرق عراق و منطقه اقلیم کردستان در طول چندین ماه گذشته پس از شکست همه پرسی استقلال از عراق، به منطقه مهمی در ژئواستراتژی عملیاتی داعش تبدیل شده است. وجود جمعیت جوان مخالف کرد که به صورت افراطی مخالف دولت عراق و نیروهای بسیج مردمی هستند، در کنار تمایل بخش عمده ای از جمعیت و مقامات اقلیم برای حمایت از گروه تروریستی داعش؛ این ظرفیت را به گروه بخشیده است تا بتواند عملیات های موفق را در منطقه غرب عراق خصوصاً در حومه کرکوک اجرا کند.

اعضای گروه در این منطقه از نوعی شبکه پشتیبانی برخوردار هستند که امکان در امان ماندن آنها از عملیات نیروهای امنیتی را فراهم می کند. ظرفیت اطلاعاتی مناسب را در خصوص شناسایی رفتار نیروهای امنیتی در اختیار آنها قرار می دهد. همچنین به آنها امکان می دهد تا پس از اجرای کمین های خود بتواند با موفقیت به خانه های امن خودشان عقب نشینی کنند. یکی از نکات قابل تأمل در خصوص تأیید این مسئله، وجود ظرفیت پشتیبانی از جنبش های افراگری سلفی در شرق عراق؛ شکل گیری گروه پرچم سفیدها یا داعش کردی پس از شکست تلاش های اقلیم برای کسب استقلال است. در فروردین ماه بر اساس اخبار منتشر شده توسط رسانه های دولت عراق و خود گروه داعش، این گروه دست به هفده عملیات علیه نیروهای امنیتی عراق زدند که در طول این عملیات ها بیش از هفتاد نیروی امنیتی از ارتش عراق و حشدالشعبی جان خود را از دست دادند. داعش در این عملیات ها از تکنیک هایی چون برپایی ایست - بازرسی ها در لباس نیروهای امنیتی، بمب گذاری در جاده ها، کمین، حمله به ایست - بازرسی ها و پایگاه ها استفاده کرده است و حملات انتحاری محدودترین حملات بکار گرفته شده توسط این گروه در طول این زمان بوده است.

همچنین از نظر گستره جغرافیایی عمده این عملیات‌ها در حومه کرکوک انجام شده است و اخیراً نیز تحرکات داعش در محدود انبار در غرب این کشور رو به افزایش است؛ اما توانایی عملیاتی گسترده داعش تنها در حومه کرکوک مشاهده می‌شود.

نکته قابل توجه دیگری که در خصوص عملیات‌های گروه تروریستی داعش در این منطقه به چشم می‌خورد، کاهش آنها به بهره‌گیری از حملات انتحاری است. در طی اردیبهشت ماه تنها عملیات انتحاری این گروه در منطقه شرق عراق و حمله به مراسم تدفین یک فرمانده بسیج مردمی بوده است. برخلاف گذشته که اقدام به حملات انتحاری، یکی از تاکتیک‌های اصلی گروه داعش را تشکیل می‌داد؛ به نظر می‌رسد که اکنون دلایلی همچون کاهش منابع انسانی - این تاکتیک‌ها را فاقد عقلانیت ساخت است. ادامه چنین وضعیتی در طول ماه‌های آینده می‌تواند تأییدکننده وجود یک شبکه پشتیبانی کارآمد برای گروه داعش در منطقه اقلیم کردستان باشد - که دولت عراق توانایی دسترسی به آن را ندارد.

ج) افغانستان

ماه اردیبهشت شاهد حملات متعدد علیه مراکز انتخاباتی افغانستان بودیم. در طول این ماه حداقل چهار حمله علیه مراکز انتخاباتی در افغانستان رخ داد که در طول آنها دست کم یکصد و پنجاه نفر جان خود را از دست دادند و داعش مسئولیت این حملات را بر عهده گرفت. این حملات عبارتند از:

انفجاری انتحاری در کابل علیه یک مرکز انتخاباتی موجب کشته شدن حداقل شصت و نه نفر شد.

یک مرکز رای گیری (رد جلال آباد ننگرها) در اثر بمب گذاری بیست نفر کشته شدند.

بمب گذاری در مسجدی در خوست موجب کشته شدن هفده نفر و زخمی شدن بیش از سی نفر شد. این مسجد به عنوان یک مرکز رای گیری مورد استفاده قرار گرفته بود.

در حمله داعش به ساختمان دولتی در جلال آباد بیش از چهل کشته و زخمی بر جای ماند.

در خصوص انگیزه این حملات می تواند به ترکیبی از چند نظریه تکیه کرد:

۱- جلوگیری از تلاش و فعالیت دولت در محدوده فعالیت داعش است.

۲- غرب ستیزی و مخالفت با دموکراسی به عنوان یک نماد غرب مطرح است.

۳- حمله به فعالیت های دولت و نمادهای آن با هدف زیر سوال بردن مشروعیت دولت انجام شده است.

۴- نمایش توانایی خود با حمله به اهداف مهمی چون مراکز انتخاباتی و جلب توجه رسانه ها انجام می شود.

۵- کاهش تعداد رای دهندگان با بالا بردن خطر حضور در مراکز رای گیری و زیر سوال بردن مشروعیت فرآیندهای انتخاباتی از طریق تکیه بر رفتار عمومی مردم افغانستان می باشد.

یکی دیگر از نقاط عطف این ماه، آغاز حملات بهاره طالبان است. در این ماه طالبان با دادن پاسخ منفی به روند صلح و نادیده گرفتن حملات بهاره خود را آغاز کرد. حملاتی که موجب سقوط چندین منطقه و دست به دست شدن آنها میان نیروهای امنیتی و طالب شد. نکته قابل توجه این است که حملات مختلف نیروهای امنیتی علیه طالبان از جمله حملات هدفمند به رده های فرماندهی طالبان از طریق حملات هوایی یا حمله به رده های عملیاتی آن به هیچ وجه نتوانسته است توانایی عملیاتی طالبان را با خلل رو به رو سازد.

حملات بهاره طالبان این بار نیز با قدرت بوده و نیروهای طالبان ثابت کردند که توانایی این را دارند که با وجود حضور نیروهای خارجی و نیروهای آموزش دیده افغان، عملیات خود را با موفقیت اجرا کنند. حملات بهاره طالبان نشان می‌دهد که این گروه علی‌رغم رو به رو شدن با چالش‌های چندگانه و فشار شدید بر روی منابع مالی و اجتماعی آن، همچنان توانسته است کنترل خود را بر روی منابع لازم برای بسیج اجتماعی حفظ کند.

طالبان در این زمینه از چند عامل بهره می‌برد. این عوامل عبارتند از:

۱- آسیب‌های عملیات نیروهای افغان و خارجی به عنوان عاملی برای بسیج نیرو از بین افراد، خانواده‌ها و قبایل آسیب دیده می‌باشد.

۲- توانایی مالی طالبان

۳- شبکه‌های افقی و عمودی اجتماعی، حامی طالبان در جامعه پشتو، مخالفان دولت یا نیروهای خارجی مطرح است.

۴- رقابت بین قبایل برای کسب امتیاز یا مقابله با یکدیگر می‌باشد.

از همین رو شکست دادن طالبان با تکنیک‌های مرسوم ضد تروریسم امری دشوار یا حتی غیر ممکن است. چرا که طالبان مانند داعش با بمباران از بین نمی‌رود. بلکه می‌توان آن را شاخه مسلح جامعه پشتو دانست که ابزاری برای بیان و تعقیب اهداف این جامعه است. استراتژی مناسب برای شکست طالبان در درجه اول حذف عوامل مشوق احساسی در شبکه اجتماعی است که طالبان از آن نیرو جذب می‌کند. احساس همزاد پنداری با طالبان به پنداشتن طالبان به عنوان کاندیدی مناسب برای اجرای اهداف این شبکه اجتماعی عاملی است که توانایی عملیاتی طالبان را کاهش می‌دهد. همین احساس نیز بود که مانع از این شد که داعش بتواند از بین این شبکه اقدام به عضوگیری کند. در طرف مقابل گروه داعش استراتژی متفاوتی را به کار گرفته است. استراتژی که می‌تواند این نظریه را تقویت کند که هدف اصلی این گروه صرفاً دیده شدن و جلب توجه رسانه‌ها از طریق حمله به اهدافی است که برای رسانه‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است. یکی از اصلی‌ترین اهدافی که در این ماه مورد حمله گروه داعش قرار گرفت، خبرنگاران بودند. داعش در حمله‌ای انتحاری به یک تجمع خبرنگاران در کابل توانست نه خبرنگار را به قتل برساند. چنین عملیاتی به هیچ وجه ارزشی میدانی ندارد، حتی توانایی بسیج اجتماعی نیز ندارد، بلکه تنها پیامد آن توجه رسانه‌ها به داعش و ایجاد صدایی بزرگ برای دیده شدن است.